

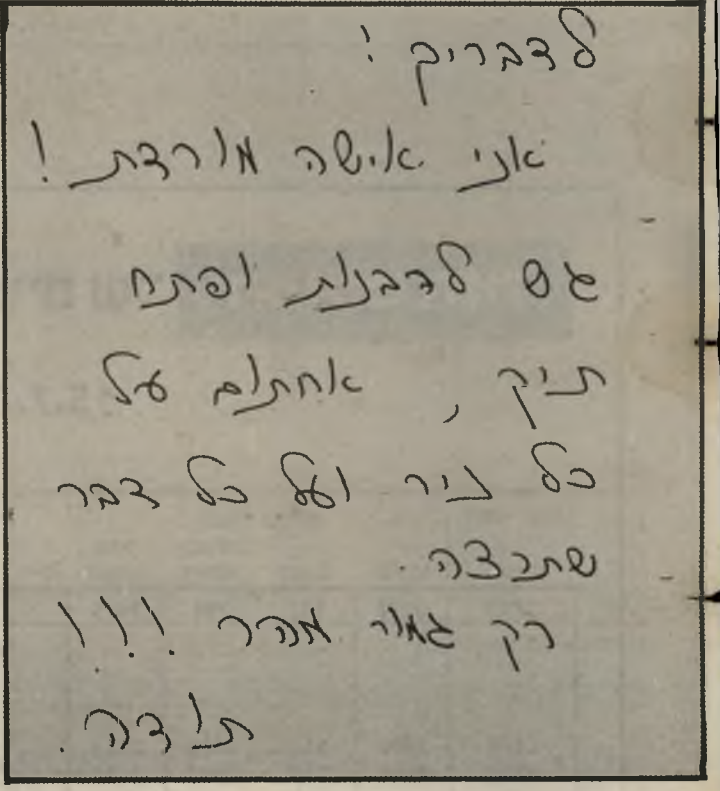

זוג מאושר הרומן בין חווה ארליכמן גורלי ובצלאל נמשך שמונה שנים. הוא התחיל כשהיו לחווה קשרים עם אשר ידלן. מייד אחרי הנישואין התחילה המלחמה על הדירה.

רציתי לעשות אותה מאושרת. שתהיה האשה המאושרת ביותר בתל-אביב. התחבב עלי זה שירה ופיוט. אז מה אם שרתי לה סרנודות. זאת גניבה? אני ככלל אוהב הצגות. חצי משחקני הבימה חברים שלי.

עכשיו למה הגעת? כשכא הקצין כמעט קיבלתי התקפילב. היא עיקלה את כל חשבונות הבנק שלי. אגורה אחת לא נתנה לי מה-220 אלף דולר ששילמתי מכספי. ועתה שמה יד גם על חשבונות הבנק ועל חסכוניותי. היא ממש סידרה אותי ללא סוף וללא גבול.

אני נזכר. שכשישכנו עם הרבנים לפני החופה, אמרתי לרב שישום לה בכתובה עשרת אלפים דולר. רק לפני החופה הפעילה עלי לחץ, ושיכנעה אותי לרשום 100 אלף דולר. וזה ממש

אס-או-אס זה אחד מהמיסמכים שהוגשו לבית-המשפט. המוכיחים לטענתו של בצלאל גורלי את טיב היחסים ביניהם. לטענתו, נכתב מיכתב זה על-ידי חווה ארליכמן.

גנגסטריט שעוד לא נולדה שנייה לה. עוד דוגמה: אחרי שעורכי-הדין שלה כבר עיקלו את כל כספי, אך אני טרם ידעתי על כך, צילצלה אליי ואמרה: רוצ להוציא את הכסף! כשכאתי לבנק, מצאתי שהכל כבר

אני האסירה הכי ותיקה.

● **במשך כמה שעות אין הן כלואות בתאים?**
מרגע שהן חוזרות מהעבודה ועד לחצי כבוקר, עובדות במיתפרה, בתדיראן, במיספרה — שם הן לומדות ספרות. בשתיים וחצי הן חוזרות לביתן, ובערך 8 סוגרים אותן בתאים.

● **אם כך, הן אינן רואות את תוכניות הטלוויזיה בעברית?**
הן רואות טלוויזיה עד 8 בערב.

● **האם על רקע זה פרצה שביתת הסוהרות המפורסמת?**
נכון. קיבלתי הוראה להקרין טלוויזיה עד 10 בלילה, על חשבון הסוהרות העובדות 24 שעות. כשהבנות הולכות לתאים ב-8, יש לסוהרות ארבע שעות מנוחה. כשהן הולכות ב-10 נותרות להן רק שתיים. יש לנו מינימום כוח-אדם, לכן היינו חייבים להענות לרשימת הסוהרות.

● **מה הן רואות בטלוויזיה?**
את תוכניות הטלוויזיה הלימודית והעברית. הצעתי לנציב שיכניס טלוויזיות לחדרים. למה לא? האסיר לא מתוסכל הרבה יותר קל להתמודד איתו. בחו"ל ראיתי טלוויזיות בתאים.

מרואינת אפשטיין לא צריך לשטוף את המוח

לא בכלום, רק בתאי אסירות המתנהגות בסדר. אחרי הכל, השליטה על הטלוויזיה בידינו, או למה לא? דרך-אגב נווה-הרציה הוא בית-הסוהר הראשון שהוכנסה אליו טלוויזיה. חוץ מזה יש לבנות כמעט כל שבוע סרט. יש הצגות וקצינת התרבות רואגת להן בשטח הזה.

● **האם אינך חושבת שצריך אופי מאוד מסויים כדי להיות סוהרת?**
בהחלט כן. רק בחורה טובה יכולה להיות סוהרת. רק אחת שיש לה מוטיבציה לעזור.

● **בחורה טובה סוהרת?**
בהחלט כן. רק אחת שיש לה לב רחום וחנן לאסירות האומללות.

● **אינך חושבת שסוהרות היא במידה מסוימת סאדיסטית? היא שולטת על חייהן של אסירות שאינן יכולות להתנגד לה ואשר חייבות למלא אחר הוראותיה.**
זה לא נכון. יש בידיך אנשים מיסכנים, אומללים שהחוק סגר אותן, ואת צריכה לטפל בהן.

● **מדוע את חושבת שכולן מסכנות? יש ביניהן פושעות מסוכנות שגרמו הרבה נזק לחברה, יש ביניהן רוצחות בדם קר.**
את לא צודקת. אף אחת מהן לא מסוכנת, אף אחת מהן לא רצחה ברם. רק איך את יודעת מה הביא לרצח? זו יכולה להיות מופרעות נפשית. את פגשת בעצמך אשה שיושבת פה כמאסר על רצח האם של מאהבה. היא אסירה לדוגמה. היא נהרדת. היא טיפלה באמו של אהובה. כאשר האם התחילה להגיד לה שיש לו אשה אחרת, ברגע של חולשה, של שיגעון היא הרגה אותה.

קצינה בצבא, והיא עצמה מהגרת. כחיים לא היית מאמינה שהיא מסוגלת לרצוח. לכן תרעי מה עבר לה בראש. כעת היא בשיקום והמאהב שלה בא לבקר כל הזמן באדיקות. את לא תאמיני אם תראי את זה. זה דו-סוסיפטי ממש, שני הרוסים האלה. והמסכנה שיש לה על השחתת פנים, היא זונה שמכורה לסמים, שמודע אותה אלוהים. יש לה פסקדין מוות. היא לא תישאר כחיים, אז אפשר להיות רעה אליה?

● **מי הן אותה למוות, העולם התחתון?**
לא. הסמים הם שדנו אותה למוות.

● **מה עם אותן שפוטות, שבקורן רוח מוחלטת הטמינו פצצות במקומות ציבוריים והרגו אנשים חפים מפשע?**
גם הן קורבנות של מצב, קורבנות של מצב פוליטי. אני לא מאשימה אותן. אני מאשימה את אלה ששלחו אותן, את אלה שניצלו ילדות-נשים. למה הגיבורים האלה לא הלכו בעצמם להטמין פצצות? חוץ מזה, גם אני הייתי חברת ההגנה, ורבים מחברי היו חברי אצ"ל.

● **גברת אפשטיין, את אוהבת את „נווה-הרציה“ וב„נווה-הרציה“ אוהבים אותך. מדוע את עוזבת?**
אני עוזבת מרצוני המלא והטוב. אני בת 61, והגיע הזמן שלי לנוח. האם לא היו לך אי-הבנות עם ורטהיימר?

היו, בתקופת שביתת הסוהרות. הוא לא היה מאושר מהשביתה, אך לא מעבר לזה.

● **הבנות ב„נווה-הרציה“ משוכנעות שמכריחים אותך.**
מה הן מבינות? הן לא רוצות שאלך, או הן מחפשות סיבות. נפגשתי עם בורג זמן קצר לפני שפרשתי, והוא אמר לי שאני יכולה להמשיך לעבוד. התלבטתי. מצד אחד, לא רציתי לעזוב. זה הרי עולם ומלואו. הרגשתי שאני באמת עוזרת לבנות ואהבתי את העבודה. מצד שני, הגיע הזמן והרגשתי שזה הזמן לקום וללכת. המשפחה שלי והילדים, כולם שותפים לעבודה הזו. בעלי הוא מהגרוס-כימאי ומנהל בית-חרושת, והיה מעורב בעבודתי. מעולם לא היו לי יחסי-כוח עם ורטהיימר.

● **במקרים שנהגת על פי מדיניות הידי-הקשה, מי מבצע אותה, מי היה מכה את האסירות?**
הסיוחלילה. אף פעם לא הרמנו יד על אסירה. הנציב המנוח, אריה ניר, היה אומר: „אל תנצלי את העוצמה שיש לך כמנהלת בית-סוהר.“ ואני מעולם לא ניצלתי בווראי לא כלפי האסירות חסרות-האונים, שלא יכלו לענות לי. תמיד עברתי בשטח הורדות המתחים.

● **האם את חושבת שביית-הסוהר הוא מסגרת משקמת?**
אני רואה בזה מסגרת משקמת. הגיעו לכאן בנות שלא ידעו קרוא וכתוב, הגיעו לכאן נרקומניות שנגמלו. מעולם לא כפינו לימורים. הבנות באו בעצמן והרחיבו את השכלתן. היו כאלה שעשו כאן כחיות-בגרות, והיו כאלה שהלכו לאוניברסיטה, לא אגיד לך שמות, כי יש כמה שהצליחו לשקם את עצמן. יש בחורה אחת שהיא סיפור-הצלחה. היא ישבה על רצח. כשהייתה בת 15 רצחה את החבר שלה. היא ישבה פה זמן רב, עשתה בגרות, למדה באוניברסיטה וכעת היא משוקמת. מצאתי לה עבודה והיא לומדת לתואר שני. הרבה אנשים בחוץ לא יודעים על העבר שלה. בחורה כזאת כשבילי היא התמורה הגדולה ביותר לעבודתי כאן. מובן, שלא תמיד מצליחים. כואב לי הלב, כשבחורה חוזרת לכאן אחרי שישבה פה פעם אחת. ויש כאלה שחוזרות שוב ושוב אבל בסך הכל, אני מאמינה שזוהי מסגרת שיקומית. יש כאן בנות שלא רוצות להשתחרר, כל-כך טוב להן פה לעזמת החיים המצפים להן חוץ.